

PROJECT	
Titel	Leerlijn Muziek & Fotografie bij de Da Vinci methode
Makers	

ALGEMEEN	ACTIVITEIT
Thema activiteit	Weer en Water
Groep /Bouw	Groep 4
Soort activiteit	Muziekles
Plaats	In de klas
Duur	2x 30 minuten
Leergebied	Kunstzinnige oriëntatie
Discipline	Muziek
Omschrijving van de activiteit	Bij deze activiteit maken leerlingen ritmes aan de hand van ritmekaarten (met regenbogen en druppels) en onderzoeken verschillende mogelijkheden om met water muziek te maken, waarbij ze de begrippen toonhoogte en ritme leren onderscheiden.
Plaats in de reeks	Dit is een muziekles die behoort bij het Da Vinci Thema: Weer en Water.
Leeropbrengst	<ul style="list-style-type: none"> - De leerling kan alleen en in groepsverband bestaande, eenvoudig grafisch en traditioneel genoteerde composities zowel auditief volgen als uitvoeren. - De leerling kan specifieke klankaspecten onderscheiden en die weergeven in passende grafische symbolen. - De leerling kan zijn composities noteren en reproduceren met behulp van picturale en grafische notatievormen. - De leerling kan zijn muzikale ideeën vormgeven en uitvoeren met behulp van zijn stem, bodypercussie en beweging. - De leerling kan zelfstandig, ritmisch en in de maat, eenvoudige ritmische en melodische (begeleidings)patronen uitvoeren kan daarbij reageren op (lied)leidingsgebaren. - De leerling kan (alleen en in groepsverband) een eigen idee of bestaande compositie uitvoeren en presenteren aan anderen en doet dat met overtuiging. - De leerling kan overwogen keuzes maken voor zijn composities en die communiceren met anderen. - De leerling staat open voor feedback en kan die eventueel verwerken in het eigen werk(proces).
Presentatie mogelijkheid als afsluiting thema:	Leerlingen presenteren een muziekstukje op zelfverzonnen 'waterinstrumenten'.
Rolverdeling	De leerkracht geeft deze les

UITVOERING	ACTIVITEIT
<p>Vorbereiding en benodigdheden</p>	<p>Zet klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de PowerPoint presentatie bij deze les (met speakers voor het geluid) - Voor elke leerling een werkblad (zie hieronder) en een schaar. - Verschillende voorwerpen en materialen om met water geluiden te maken. <p>Bijvoorbeeld: glazen, plastic flessen, kommetjes van verschillende groottes, stokjes, rietjes etc. én water.</p>
<p>Aandachtspunten & bijzonderheden</p>	<p>Hoog en laag zijn lastige muziektermen voor jonge kinderen. Ze horen vaak wel het verschil tussen een hoge en lage klank, maar ze kunnen de juiste term niet vinden voor hetgeen ze horen. Hoog hoort voor kinderen bij het begrip groot, en hierbij passen eerder lage klanken dan hoge. Hoog wordt door de kinderen vaak geassocieerd met grote dieren (zoals bv een olifant die groot en zwaar is en dus wel hoog moet klinken) Laag hoort voor kinderen bij het begrip klein en hierbij passen hoge klanken beter dan lage. Een muis is klein en moet dus wel laag klinken)</p> <p>Een kind in groep 4 moet in staat kunnen zijn om hoge en lage tonen van elkaar te onderscheiden. Mochten ze het nog lastig vinden, dan kunt u door te werken met de termen 'omhoog' en 'omlaag' en deze te koppelen aan hoge en lage tonen de leerlingen spelenderwijs leren om 'omhoog gaan' te koppelen aan hoge tonen, en 'omlaag gaan' te koppelen aan lage tonen.</p> <p>Ritme is een herhaling van korte en/of lange noten. Een ritme kan een specifiek patroon of zekere regelmaat vertonen.</p> <p>Tip: Abstracte begrippen als ritme, langzaam/snel, herhaling/variatie en puls/maat leren leerlingen vaak gemakkelijker door ze bewegend te ervaren.</p>
<p>Oriëntatie</p>	<p>Alle muziek heeft ritme. Sommige ritmes zijn makkelijker te voelen dan andere. Maar alle ritmes zijn terug te brengen tot hun essentie: de lengte van de verschillende noten. Je kunt het beste leren wat een ritme is door het te ervaren. Klap of tik eenvoudige ritmes voor en laat de kinderen dat nadoen.</p> <p>Als je een liedje klapt, dan klap je het ritme. Een ritme bestaat uit lange en korte tonen. Klap het ritme van 'Lang zal ze leven' kunnen de kinderen raden welk lied er wordt geklapt? En kunnen zij het ook klappen?</p> <p>Klap het liedje 'Vader Jacob' en vraag de leerlingen of ze kunnen ontdekken welk lied het is. Dat is best ingewikkeld, omdat je geen toonhoogte kunt horen; alleen het ritme. Zing samen 'Vader Jacob' en geef met je hand de verschillende treden in toonhoogte aan. Snappen de leerlingen het verschil tussen ritme en toonhoogte?</p>
<p>Onderzoeken en Uitvoeren Opdracht 1</p>	<p>Leg uit dat een ritme bestaat uit een afwisseling van lange en korte noten. Klap een eenvoudig ritme voor en laat de leerlingen dit ritme naklappen. Bijvoorbeeld:</p> <p>1 . . . _ . . . 2 . _ . . .</p> <p>_ = lang . = kort</p> <p>Geef elke leerling de ritmekaartjes (laat deze uitknippen uit het werkblad). De regendruppels vertegenwoordigen de korte noten en de regenbogen de lange noten. Klap het ritme nogmaals voor en laat de leerlingen een ritme-ketting maken door de druppels en regenbogen in de juiste volgorde neer te leggen.</p> <p>Kunnen we de opdracht ook omdraaien?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verdeel de klas in tweetallen. Laat 1 leerling een ritme ketting neerleggen en de andere leerling het ritme klappen. Herhaal dit een aantal keer. 2. De tweetallen mogen het leukste ritme aan de klas presenteren en vervolgens proberen de klasgenoten het ritme ook te klappen.

Onderzoeken	<p>Bekijk de twee filmpjes in de PowerPoint presentatie. In de filmpjes wordt geluid gemaakt met 'water-instrumenten'. Kunnen de leerlingen bij elk filmpje aangeven of ze alleen het ritme kunnen horen of ook verschillende toonhoogtes? Op welke manieren worden de geluiden gemaakt? (o.a. door te staan, te stampen, te gieten, te spetteren en te blazen)</p> <p>Welke geluiden kunnen de leerlingen bedenken, die ze in de klas met water kunnen maken? Geef hen verschillende voorwerpen (glazen, plastic flessen, kommetjes van verschillende groottes, stokjes, rietjes etc. én water). Geef de leerlingen 10 minuten de tijd om te experimenteren en laat hen dan de geluiden aan elkaar presenteren.</p> <p>Maak een waterorgel door flessen met verschillende hoeveelheden water te vullen: Wanneer je een glazen fles met water vult dan verandert de toon die deze fles maakt als je er met een stokje tegenaan slaat. Hoe meer water, hoe hoger de toon. Vul een aantal flessen met verschillende hoeveelheden water, één zonder, één volledig gevuld en een stuk of twee er tussenin. Laat leerlingen erop slaan met stokjes (of potloden) en erover blazen (zoals op een dwarsfluit).</p>
Uitvoeren Opdracht 2	<p>Als elke leerling (of elk tweetal) een watergeluid heeft verzonnen, dan kunnen de leerlingen in tweetallen verschillende ritmes maken met hun 'waterinstrumenten'.</p> <p>Ze kunnen dat improviserend doen, maar ook aan de hand van de ritme-kaarten.</p> <p>Als een tweetal een ritme-ketting heeft neergelegd kunnen ze proberen om dit ritme te combineren met een ander tweetal. Lukt het met z'n vieren om samen muziek te maken?</p> <p>Laat de leerlingen hun muziekstukjes aan elkaar presenteren.</p>
Evalueren	<p>Wat is het verschil tussen toonhoogte en ritme? Hoe was het om met water muziek te maken? Welke watergeluiden vond je het mooist? Werd het echt muziek of herrie? Wordt het geluid van een fles hoger of lager als je er meer water in doet?</p>

